

लोकसंरक्षण

• LOKRAKSHANAY

• RNI TC NO. MAHBIL10469

•Editor- Rakesh Shankar Gore

•Daily

•Thane

•Volume-01, Issue-224

• Saturday, 20 January 2024

•Pages-04

•Rs.2/-

अनमोल विचार

“जीवनातील समस्या पाहून कधीही निराश होऊ नका कारण तुमचा वेळ कमकुवत आहे, तुम्ही नाही.”

लक्षवेधी

दर्शनासाठी येणाऱ्या भाविकांसाठी सरकारद्वारे चांगल्या सोयी-सुविधा ! - विनीत सिंह, भाजप आमदार

अयोध्या : अयोध्या येथे संपूर्ण भारतातून मोठ्या प्रमाणात भाविक येत आहेत. त्यांच्यासाठी सर्व प्रकारच्या सुविधा मंदिर विश्वस्त आणि सरकार यांच्या वतीने करण्यात आल्या आहेत, अशी माहिती मिझापुर (उत्तरप्रदेश) येथील भाजपचे आमदार श्री. विनीत सिंह यांनी येथे दैनिक 'सनातन प्रभाव'च्या विशेष प्रतिनिधीशी बोलतांना दिली. अयोध्या येथे प्रभु श्रीरामाचे दर्शन घेऊन झाल्यानंतर सिंह बोलत होते. ते पुढे म्हणाले की, अयोध्या नगरी त्रेतायुगात असल्याचे आज जाणवत आहे. येथे येणाऱ्या सर्व भाविकांसाठी रहाणे आणि खाणे-पिणे यांच्या सर्व चांगल्या प्रकारच्या सुविधा उपलब्ध करून देण्यात आल्या आहेत. मुख्यमंत्री योगी आदित्यनाथ संत आहेत, तर आपले पंतप्रधान सन्यासी प्रवृत्तीचे आहेत.

'प्रभु श्रीरामापेक्षा मोठे कोणीही नाही'; शंकराचार्यांच्या भूमिकेला योगी आदित्यनाथ यांचे उतर

अयोध्या : अयोध्येमधील राम मंदिर उद्घाटन सोहळ्या अगदी काही दिवसांवर येऊन टापला आहे. या उद्घाटन सोहळ्याच्या निमित्ताने अयोध्यानगरी सजली आहे. यासाठी तब्बल 8 हजार पाहुण्यांना आमंत्रित केले असून आज प्रभु श्रीरामांच्या पहिल्या मूर्तीचे दर्शन देखील झाले आहे. या सोहळ्याची अनेक दिवसांपासून चर्चा सुरु असली तरी या उद्घाटनाला शंकराचार्यांनी विरोध केल्याची चर्चा सर्वत्र रंगली. आता शंकराचार्यांचा या नकारावर उत्तर प्रदेशचे मुख्यमंत्री योगी आदित्यनाथ यांनी चोख प्रत्युत्तर दिले आहे. 'प्रभु श्रीरामापेक्षा मोठे कोणीही नाही' असे देखील योगी आदित्यनाथ म्हणाले आहेत.

चित्रपटांना प्रोत्साहन देण्यासाठी राज्य सरकार नवे चित्रपट धोरण लागू करणार

पुणे : देशात अनेक चित्रपट महोत्सव होतात; मात्र पुणे आंतरराष्ट्रीय चित्रपट महोत्सवासारखा चित्रपट महोत्सव एकदम आहे. असे महोत्सव तस्मान्नीय प्रेरणादायी आहेत. राज्य सरकार चांगल्या पद्धतीचे चित्रपट धोरण बनवत आला आहे. या सरकार क्षेत्राला प्रोत्साहन मिळवण्यास साहाय्य होईल. हे धोरण लवकरच मंत्रिमंडळाच्या बैठकीत सादर केले जाणार आहे, अशी माहिती 'फिल्म सिटी'चे व्यवस्थापकीय संचालक अविनाश दाकणे यांनी दिली. पुणे आंतरराष्ट्रीय चित्रपट महोत्सवाचे उद्घाटन दाकणे यांच्या हस्ते झाले. त्या वेळी ते बोलत होते. दाकणे पुढे म्हणाले, 'पुणे केवळ सांस्कृतिक राजधानीच नव्हे, तर शैक्षणिक आणि 'आयटी हब'ही आहे.

बाबा राम रहिमाला दोन महिन्यात दुसऱ्यादा पॅरोल मंजूर

नवी दिल्ली : बलात्कार प्रकरणातील दोषी व हरयाणातील डेरा सच्चा सौदा प्रमुख बाबा राम रहिम सिंग याला गेल्या दोन महिन्यात दोनदा पॅरोल मंजूर करण्यात आला आहे. याआधी त्याला नोव्हेंबर महिन्यात 21 दिवसांचा पॅरोल मंजूर करण्यात आला होता. या वर्षीचा हा पहिला पॅरोल असून गेल्या वर्षी बाबा राम रहिम याला तीन वेळा पॅरोल मंजूर झाला होता. आपल्या दोन सिध्दांवर बलात्कार केल्याप्रकरणी रहिम सच्चा हरयाणातील रोहतक जिल्ह्यातील सुनारिया तुरुंगात शिक्षा भोगत आहे. पंचकुला येथील विशेष सीबीआय न्यायालयाने त्याला शिक्षा सुनावली होती.

12000 जवान, 10000 CCTV आणि AI मॉनिटरिंग...अयोध्येत चोख सुरक्षा व्यवस्था

अयोध्या : उत्तर प्रदेश पोलिसांचे कायदा आणि सुव्यवस्थेचे महासंचालक प्रशांत कुमार यांनी मीडियाला सांगितले की, रामललाच्या प्राणप्रतिष्ठा कार्यक्रमापूर्वी सायबर धोक्याचा सामना करण्यासाठी गृह मंत्रालयाने एक उच्चस्तरीय सायबर तज्ञ टीम अयोध्येत पाठवली आहे. यासाठी निवृत्त कक्षही स्थापन करण्यात आले आहेत, जिथे वेगवेगळ्या एजन्सी कथित धोक्यांवर रिअल-टाइम आघाड्यावर लक्ष ठेवत आहेत. याशिवाय शहरातील कानाकोपऱ्यात सुरक्षा यंत्रणा तैनात असतील. पुढे प्रशांत कुमार म्हणाले, अयोध्या शहरात आणि आसपास सुमारे 12000 जवान, 10,000 सीसीटीवी कॅमेरे बसवले आहेत. त्यापैकी सुमारे 400 मंदिराभोवती आणि यलो झोनमध्ये आहेत.

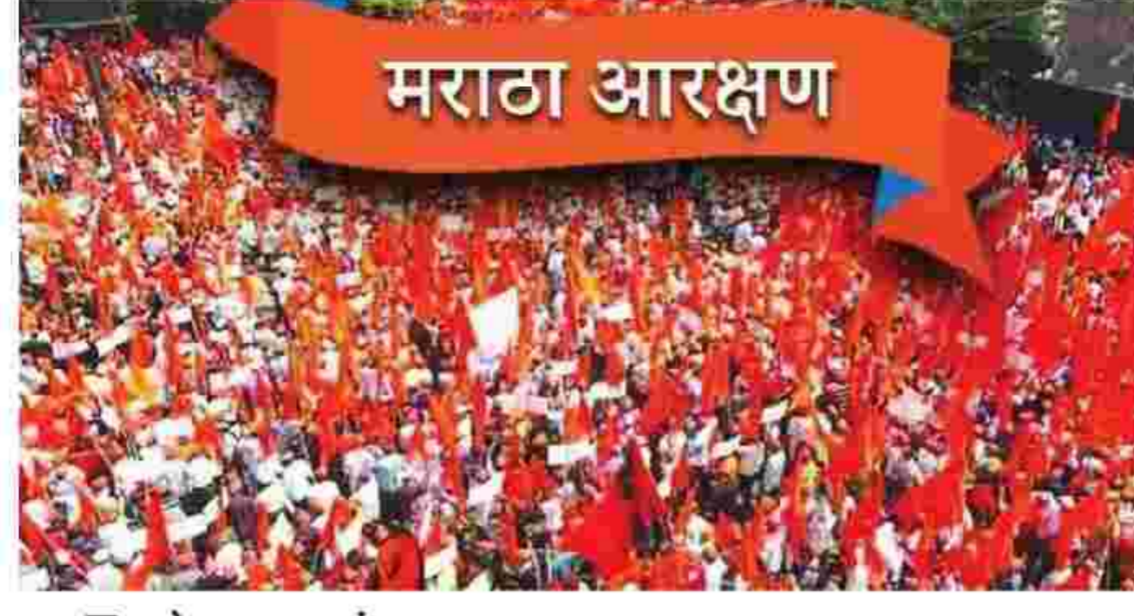
ज्ञानवापी संकुलातील तळघराच्या वाऱ्या जिल्हाधिकाऱ्यांकडे सोपवण्याचा न्यायालयाचा आदेश !

वाराणसी: जिल्हा न्यायालयाने ज्ञानवापी संकुलातील तळघराच्या वाऱ्या जिल्हाधिकाऱ्यांकडे सोपवण्याचा आदेश दिला आहे. हिंदु पक्षाचे अधिवक्ता मदन मोहन यादव यांनी सांगितले की, जिल्हा न्यायाधीश ए.के. विश्वेश यांनी त्यांच्या आदेशात म्हटले आहे की, ज्ञानवापी संकुलाच्या तळघराची योग्य काळजी घेणे आवश्यक आहे. हिंदु पक्षाचे अधिवक्ता मदन मोहन यादव यांनी यापूर्वी सांगितले होते की, सरकारी अधिकाऱ्यांनी 1993 मध्ये ज्ञानवापीच्या तळघराला कुलूप लावले होते. अधिवक्ता यादव यांनी त्यांच्या याचिकेत दावा केला होता की, याआधी पुजारी सोमनाथ व्यास या तळघराचा पूजेसाठी वापर करत होते.

बिल्किस बानो प्रकरणातील दोषींना 21 जानेवारीपर्यंत करावे लागणार आत्मसमर्पण

नवी दिल्ली : बिल्किस बानो प्रकरणातील सर्व दोषींना सर्वोच्च न्यायालयाकडून मोठा दणका बसला आहे. त्यांच्या याचिकेच्या सुनावणीदरम्यान न्यायालयाने आत्मसमर्पण करण्यासाठी आणखी वेळ देण्याची त्यांची मागणी फेटाळून लावली. या सर्व दोषींना आत्मसमर्पण करण्यासाठी आणखी वेळ देण्यास सर्वोच्च न्यायालयाने स्पष्टपणे नकार दिला आहे. दोषींच्या या याचिकेत योग्यता नसल्याचे न्यायालयाने सुनावणीदरम्यान म्हटले आहे. ज्या दोषींनी न्यायालयाला ही विनंती केली आहे त्यात गोविंदभाई नाई, रमेश रुपाभाई चंदना आणि मितेश चिमणलाल भट यांचा समावेश आहे. सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेल्या याचिकेत गोविंदभाई नाई यांनी आजारपणाचे कारण देत आत्मसमर्पणाची वेळ चार आठवड्यांनी वाढवण्याची मागणी केली आहे.

मराठा समाजाचे मागासलेपण तपासण्यासाठी मागासवर्गीय आयोगातर्फे होणार सर्वेक्षण

मराठा आरक्षण

मराठा समाजाचे मागासलेपण तपासण्यासाठी मागासवर्गीय आयोगातर्फे मंगळवारपासून सर्वेक्षण सुरु करण्यात येणार आहे. त्यासाठी शनिवारी आणि रविवारी कर्मचाऱ्यांना प्रशिक्षण दिले जाणार आहे. 31 जानेवारीपर्यंत

“मराठा समाजाचे मागासलेपण तपासण्यासाठी २३ ते ३१ जानेवारी या कालावधीत सर्वेक्षण केले जाणार आहे. संपूर्ण शहरात सर्वेक्षण करताना गरजेनुसार फेऱ्या वाढल्या जातील. तसेच जे प्रभाग अनुसूचित जाती जमातीसाठी आरक्षित आहेत, तेथील काम लवकर पूर्ण होईल. तेथील मनुष्यबळ इतर भागात वापरले जाईल.”

- रवींद्र विनवडे, अतिरिक्त आयुक्त, पुणे महापालिक.

हे सर्वेक्षण पूर्ण करायचे असल्याने शहरातील १२ लाख कुटुंबांपर्यंत पोहचण्याचे आव्हान महापालिकेच्या कर्मचाऱ्यांपुढे आहे. मराठा समाजाला ओबीसी प्रवर्गातून आरक्षण मिळवणे यासाठी गेल्या काही महिन्यांपासून आंदोलने सुरु आहेत. तर दुसरीकडे ओबीसी प्रवर्गातून आरक्षण देण्यापेक्षा मराठा समाजासाठी स्वतंत्र कोटा दिला जाईल, हे आरक्षण न्यायालयात टिकवणे असेल असे आश्वासन राज्य सरकारने दिले आहे. ते अद्याप आंदोलकांनी मान्य केलेले नसले तरी सरकारतर्फे त्या दृष्टीने तयारी सुरु झाली आहे.

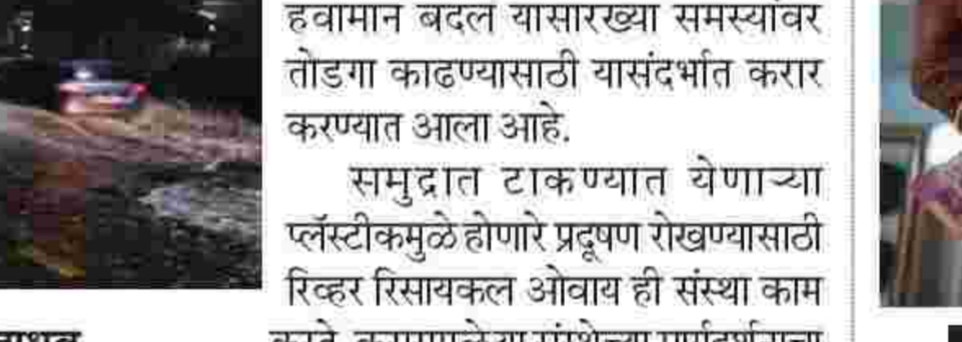
सरकारने राज्य मागासवर्गीय आयोगाला मराठा समाजाचे मागासलेपण तपासण्याचे आदेश दिले आहेत. त्यानुसार राज्यात सर्वेक्षण केले जाणार आहे. सुमारे दोन आठवड्यापूर्वी यासाठी बैठक झाली, त्यानंतर महापालिकेने दोन टप्प्यात आदेश काढत २ हजार कर्मचाऱ्यांची सर्वेक्षणासाठी नियुक्ती केली आहे. गरज भासल्यास आणखी कर्मचाऱ्यांची सर्वेक्षणासाठी नियुक्ती केली जाईल. पुणे शहरातील १२ लाख कुटुंबांपर्यंत पोहचून सर्वेक्षण केले जाणार आहे. २३ ते ३१ जानेवारी या कालावधीत सर्वेक्षण करताना प्रत्येक फेरीमध्ये कर्मचाऱ्यास १५० कुटुंबाचे सर्वेक्षण करावे लागणार आहे. यामध्ये मागासवर्गीय प्रवर्गातील नागरिकांचा समावेश नसेल. गरजेनुसार फेऱ्या वाढवून संपूर्ण शहरात सर्वेक्षण केले जाईल, असे प्रशासनातर्फे सांगण्यात आले आहे. महापालिकेच्या कर्मचाऱ्यांचे दोन दिवस प्रशिक्षण चालणार आहे. प्रत्येक १५ कर्मचाऱ्यांमध्ये एक पर्यवेक्षक नियुक्त केले आहे. त्यांचे प्रशिक्षण पुणे महापालिकेत शनिवारी होणार आहे. तर अन्य कर्मचाऱ्यांचे सर्वेक्षण रविवारी (ता.२१) गणेश कला क्रीडा मंच येथे होणार आहे, असे विनवडे यांनी सांगितले.

पाल येथील श्री खंडोबा देवाच्या यात्रेनिमित्त वाहतुकीत बदल, जिल्हा प्रशासनाचं नियोजन

पाल (ता. कराड) येथे श्री खंडोबा देवाची यात्रा दि. २० ते दि. २८ जानेवारी २०२४ या कालावधीत भरणार आहे. या यात्रेसाठी महागट्टातून तसेच शेजारील राज्यातून लाखोच्या संख्येने भाविक दर्शनासाठी खाजगी वाहने तसेच एसटी बसने येत असतात. त्या मुळे पाल व उन्नज शहरात वाहतुकीची कोंडी होत असते. या अनुषंगाने पोलीस अधीक्षक समीर शेख यांनी पाल परिसरातील रस्त्यावरील वाहतुकीसंबंधीचे आदेश दि. २० ते दि. २८ जानेवारीपर्यंत जारी केले आहे. काशिळ ते पाल रस्त्यावर येणारी सर्व वाहने आदर्शनगर गावाजवळील तालुरते एसटी स्टॅन्डसमोर थांबवून समोरील शेतात पार्किंगची व्यवस्था केली आहे, तेथे वाहने पार्क करावीत. हरपळवाडी ते पालला येणारी सर्व वाहने ही इमरसन कंपनीजवळ थांबून तेथील शेतात वाहने पार्क करावीत. तारळे-पालला येणारी सर्व वाहने ही तारळे रस्त्याला पाल ग्रामपंचायतीच्या नर्सरीसमोर रस्त्यावर थांबवून तेथे पार्क करावीत. मरळी ते पाल येणारी सर्व वाहने ही खंडोबा कारखान्यासमोर श्रीकांत शेजवळ यांच्या शेताच्या समोर पार्किंगमध्ये पार्क करावीत. वडगाव ते पाल हा रस्ता आपत्कालीन असून त्या रस्त्यावर येणाऱ्या सर्व वाहनांना व वाहने पार्किंग करण्यास बंदी आहे.

पावसाचे पाणी महामुंबई जमिनीत जिरवणार!

हवामान बदल यासारख्या समस्यांवर तोंड्या काढण्यासाठी यासंदर्भात करार करण्यात आला आहे. समुद्रात टाकण्यात येणाऱ्या प्लॅस्टिकमुळे होणारे प्रदूषण रोखण्यासाठी रिक्टर रिसायकल ओवोव्य ही संस्था काम करते. करारामुळे या संस्थेच्या मार्गदर्शनाचा एमएमआर क्षेत्रामध्ये जलप्रदूषणाला आवळा घालण्यासाठी फायदा होणार आहे. करारामुळे उभय पक्षांना फायदा होणार आहे. हवेची गुणवत्ता सुधारणे आणि एमएमआर क्षेत्र आणि आसपासच्या परिसरात पावसाचे पाणी जमिनीत मुक्कामाची प्रक्रिया तयार करणे यासाठी एमएमआर डीएला मार्गदर्शन मिळणार आहे.

श्रीराम मंदिराचा ऐतिहासिक निर्णय देणाऱ्या न्यायमूर्तींना प्राणप्रतिष्ठा सोहळ्याचे निमंत्रण

आली आहेत. यामध्ये रामजन्मभूमी-बाबरी मशीद प्रकरणात ऐतिहासिक निकाल देणाऱ्या सर्वोच्च न्यायालयाच्या न्यायाधीशांची समावेश आहे. पीटीआय वृत्तसंस्थेच्या वृत्तानुसार, राम मंद-बाबरी मशीद प्रकरणावर ऐतिहासिक निकाल देणाऱ्या पाच न्यायाधीशांमध्ये अतिरिक्त, माजी सरन्यायाधीश, न्यायाधीश आणि प्रमुख वकीलांसह न्याय क्षेत्राची संविधित 50 हून अधिक व्यक्तींना 22 जानेवारीला होणाऱ्या सोहळ्यासाठी आमंत्रित करण्यात आले आहे. 9 नोव्हेंबर 2019 रोजी तत्कालीन

2000 च्या नोटांबाबत भारतीय रिझर्व्ह बँकेचा नवा आदेश जारी

नाहीत किंवा बदली देखील केल्या जाणार नाहीत. रिझर्व्ह बँकेने या संदर्भातील सूचना पत्रक जारी केले आहे. 19 मे 2023 रोजी आरबीआयनं एक पत्रक काढत 2 हजार रुपयांच्या नोटा चलनातून काढून घेण्याची घोषणा केली होती. नोटा बदलण्यासाठी नागरिकांना 30 सप्टेंबरपर्यंत मुदत देण्यात आली होती. त्यानंतर 7 ऑक्टोबर 2023 पर्यंत मुदत वाढवण्यात आली. 2 हजार रुपयांच्या 97 टक्के नोटा परत आल्याचं रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियानं यापूर्वी जाहीर केले आहे. 22 जानेवारीला राज्यात सार्वजनिक सुट्टी जाहीर करण्यात आलीय. राम मंदिर लोकार्पण सोहळ्या निमित्त राज्य सरकारनं हा निर्णय घेतलाय.

पुण्यात २२ जानेवारीला मटण, चिकन विक्री बंद; खाटीक मटण व्यावसायिक महासंघाचा निर्णय

आनंद आणि उत्साह देशभर साजरा केला जात आहे. आपले सर्व मटण विक्री व्यवहार बंद करून या पवित्र कार्यक्रमात आनंद व उत्साहाने सहभागी होत असल्याची माहिती महाराष्ट्र हिंदूखाटीक मटण व्यावसायिक महासंघाचे अध्यक्ष प्रभाकर कांबळे यांनी दिली. २२ जानेवारी २०२४ रोजी अयोध्या येथील श्रीराम जन्मभूमी येथे उभारण्यात आलेल्या भव्य मंदिरात श्रीराममललांची प्राणप्रतिष्ठापना होणार आहे. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या प्रमुख उपस्थितीत हा कार्यक्रम होणार असून, याद्विशी महाराष्ट्रात सार्वजनिक सुट्टी जाहीर करावी, अशी मागणी राज्याचे कॅबिनेट मंत्री आणि मुंबई उपनगरचे पालकमंत्री मंगल प्रभात लोढ यांनी पत्राद्वारे मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांना ४ जानेवारी २०२४ रोजी केली होती.

अन्न सुरक्षा १२ वर्षे वाऱ्यावर; अपिली न्यायाधिकरणाची अद्याप स्थापना नाही

२००६ मध्ये आणण्यात आला. त्या अंतर्गत निकट दजाचे उत्पादन निर्यात करण्यासाठी, तसेच दोषींवर दंडात्मक कारवाई करण्यासाठी न्यायनिवाडा अधिकारी या पदावर अपिलीय सुविधेसाठी न्यायाधिकरण स्थापन करण्याचेही निर्देश देण्यात आले होते. मात्र, आज तब्बल १२ वर्षांनंतरही न्यायाधिकरणाची स्थापना झालेली नाही. दंडात्मक कारवाई, तसेच अपिलीय प्रकरणांमध्ये न्यायनिवाडा करण्यासाठी जिल्हादंडाधिकारी श्रेणीच्या जबाबदार व्यक्तीने या पदावर असणे अपेक्षित आहे. प्रत्यक्षात मात्र अन्न व ओषध प्रशासनातील सहायक आयुक्त पदाचे अधिकारी या प्रक्रियेमध्ये सहभागी आहेत. त्यामुळे अन्न सुरक्षा कायद्याची प्रभावी अंमलबजावणी होते का, असा प्रश्न आता उपस्थित झाला आहे. अन्न सुरक्षा कायद्यांतर्गत असलेली नियमावली २०११ मध्ये लागू झाली. निकट गुणवत्तेचे अन्नपदार्थांचे उत्पादन निर्यात करण्यासाठी तसेच त्यांच्यावर दंडात्मक कारवाई करण्यासाठी न्यायनिवाडा अधिकारी या पदाची उपलब्धता करण्यात आली आहे.

'मन की बात विचार करून करावी लागते.'; उद्धव ठाकरेंचा टोला

मन की बात ही विचार करून करावी लागते. मात्र दिल की बात हीच खरी असते आणि आज तुम्ही लोकांनी माज्यासोबत केलेली ही दिल की बात होती, असे म्हणत उद्धव ठाकरेंनी थेट मोदींवर निशाणा साधला आहे. त्यासोबतच त्यांनी बाळसाहेबांनी प्रमोद महाजनंना सांगितलेल्या विधानाचीही आठवण करून दिली आहे.

ठाकरे म्हणाले की, बाळसाहेबांनी सांगितले होते, एक दिवस मतदार हा केवळ हिंदू म्हणून मतदान करणार. आज ते होतांना दिशेवर आणि त्यांचा कोण, कशाप्रकारे फायदा किंवा वापर करून घेत आहे, ते देखील आपण पाहत आहोत. पुढे बोलतांना ठाकरे म्हणाले, बाळसाहेबांनी सांगितलेले आज खरे ठरतेय. मात्र भाकरी एकाने भाजली आणि त्या भाजलेल्या भाकरींवर आज कुणी दुसरेच पोट भरत आहेत. तुमच्या हातात जो भगवा आहे. त्या भगव्यात कोणताही फरक नाही. जाहीरातीत फरक करून रंगत फरक दाखवला जाऊ शकतो. मात्र या भगव्यात कोणताही फरक नाही. मग तो भगवा हा कोणाच्याही हातात असा, भगवा हा भगवाच असल्याचे ठाकरे म्हणाले.

सौचालयाच्या भांड्यातील चिमुकली बालकल्याण समितीच्या ताब्यात; जीवदान देणाऱ्यांचा सन्मान

स्त्री जातीच्या नवजात अर्भकाला टाकण्यात आले होते. रुपाली थोटे या महिलेला ही चिमुकली दिसल्यावर प्रविण सुर्वंशी, आकाश अहिरे यांनी धाव घेतली. प्रविण सुर्वंशी यांनी चिमुकलीला भांड्यातून बाहेर काढल्यावर आकाशने संदीप डोंगरे यांना फोनवर कळवले. डोंगरे यांनी घटनास्थळी पोहचून विठ्ठलवाडी ठाण्याचे वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक संजय गायकवाड यांना फोनवर माहिती देऊन चिमुकलीला रुग्णालयात उपचारासाठी नेत असल्याचे सांगितले. आणि

सुप्रिया सुलेंच्या बारामती मतदारसंघातील सीमेवर असलेल्या कामांची अजित पवारांकडून पाहणी

राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाचे सर्वेसर्वा शरद पवार आणि उपमुख्यमंत्री अजित पवार या दोन्ही गटामधील नेत्यांमध्ये मागील सहा महिन्यांच्या कालावधीत आरोप प्रत्यारोप पाहण्यास मिळत आहे. या सर्व घडामोडी दरम्यान आज उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांनी कात्रज चौक ते खडी मशीन चौका दरम्यान येणाऱ्या रस्त्याच्या कामांची पाहणी केली. तर बारामती लोकसभा मतदार संघाच्या खासदार सुप्रिया सुळे यांच्या मतदार संघाच्या बॉर्डरवर असलेल्या कामांची पाहणी अजित पवार

सुप्रिया सुलेंच्या बारामती मतदारसंघातील सीमेवर असलेल्या कामांची अजित पवारांकडून पाहणी

यांनी केल्याने सुप्रिया सुळे यांच्या मतदारसंघात अजित पवार यांनी अधिकच लक्ष घालण्यास सुरुवात केल्याची चर्चा सुरु झाली. त्या पाहणी दौऱ्याबाबत अजित पवार म्हणाले की, मी पुणे जिल्ह्याचा पालकमंत्री आणि राज्याचा उपमुख्यमंत्री आहे. कोणाच्या बॉर्डरवर आणि आतमध्ये काही नाही. सगळीकडे लक्ष देण हे माझ काम असल्याच सांगत सुप्रिया सुळे यांना टोला लगावला. भाजपचे नेते उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी पुण्यातील एका कार्यक्रमातून रस्त्यांच्या कामाबाबत घोषणा केली होती. त्याबाबत अजित

संपादकीय

राकेश शंकर गोरे

स्वच्छतेची जीवनशैली

सार्वजनिक स्वच्छतेच्या बाबतीत अद्यापही जाणवणारा दिव्याखालचा अंधार दूर केला पाहिजे. स्वच्छतेसाठी स्पर्धा, प्रलोभन या गोष्टींचा वापर करावा लागणे, हीच गोष्ट मुदलातच खूप बोलकी आहे. परंतु सार्वजनिक स्वच्छतेच्या बाबतीत अद्याप आपल्याला एवढी मजल मारायची आहे, की अशा सर्व प्रकारचे प्रयत्न करण्याशिवाय पर्यायही नाही. पण जोपर्यंत ह्या सार्वजनिक स्वच्छता प्रत्येकाच्या अंगवळणी पडत नाही, त्याची संस्कृती निर्माण होत नाही तोवर हा प्रश्न भेडसावत राहील, याचे मान विसरता कामा नये. ह्या स्वच्छ भारत अभियानांतर्गत कामगिरी बजावलेल्या शहरांच्या आणि राज्यांच्या यादीवर नजर टाकल्यास स्वच्छतेच्या बाबतीत महाराष्ट्रासह काही राज्ये प्रगती करताना दिसताहेत, ही आनंदीचा बाब. अभियानाला सुरवात झाली तेव्हा शंभरच्या आत शहरांचा सहभाग होता.

अभियानाच्या विविध गटातील सहभागी शहरांचा आकडा पाच हजारांपर्यंत गेला. हे उल्लेखनीय. पश्चिम बंगालमधील शहरे स्वच्छतेत सुमार ठरली असली तरी त्यांचे स्वर्धेत पहिल्यांदाच उतरणे हेही महत्त्वाचे. गेली सलग सात वर्षे देशात

स्वच्छतेत अव्वल ठरलेल्या इंदूरने मारलेली बाजी आणि स्वच्छतेचा जीवनशैली म्हणून केलेला अंगीकार अनुकरणीय आहे. तीन दशकांपूर्वी सुरतमध्ये प्लेगचे साथ आली होती. त्या सुरतेने इंदूरच्या बरोबरीने स्वच्छतेत घेतलेली आघाडी नागरिक आणि प्रशासनाच्या प्रयत्नांच्या ध्यासाची साक्ष देते. या यादीत नवी मुंबई, पुणे, सासवड, लोणावळा, कराड, विटा, सिल्लोड, पाचगणी, देवळली अशा कितीतरी गावांनी बजावलेली कामगिरी महाराष्ट्रासाठी अभिमानास्पद आहे. महत्त्वाचे म्हणजे, स्वच्छतेत राज्याच्या गटात महाराष्ट्राचे अव्वल ठरणे हुरुप वाढवणारे आहे.

सुमारे आठ वर्षांपूर्वी देशव्यापी स्वच्छता अभियान सुरु करताना सरकारने दूरगामी उद्दिष्ट डोळ्यासमोर ठेवली होती. समाजातील सर्व घटकांत स्वच्छतेबाबत जाणीव जागृती निर्माण करणे आणि त्याला व्यापक चळवळीचे रूप देऊन लोकसहभाग वाढवायचा होता. स्वच्छतेबाबत गावखेड्यापासून ते महानगरांपर्यंतच्या पातळीवर स्पर्धात्मक वातावरण निर्माण करून त्या-त्या भागातील स्वच्छता आणि आरोग्य यांचे संबंधन करणे हादेखील हेतू होता. या कामगिरीचे मोजमाप करण्यासाठी शेट त्या भागाची पाहणी आणि जनतेचा त्याबाबतचा अभिप्राय आणि इतर निकषांचा वापर केला. या सगळ्यांमुळे स्वच्छता ही जीवनशैली बनली, ही जमेची बाजू म्हणावी लागेल. सुरतमधील प्लेगच्या साथीनंतर स्वच्छतेवर अधिक भर देऊन संकलित कचऱ्यावर घंटागाड्या पाठवणे आणि त्यानंतर संकलित कचऱ्यावर प्रकृती स्थानिक प्रशासनांनी आतापर्यंत अनेक प्रयोग केले. सरलेल्या वर्षात 'कचऱ्यातून संपत्तीनिर्मिती' हे अभियानाचे ध्येय होते. त्यात बऱ्यापैकी यश

आले आहे. देशात अव्वल ठरलेल्या महाराष्ट्रापुरते बोलायचे तर ८९ टक्के घरांतून कचरासंकलन, त्याचे उगमापाशीच ६७ टक्के वर्गीकरण होत असल्याचे आढळले. राज्यात चांगली कामगिरी करणारी शहरे त्यामुळेच स्वच्छतेत आघाडी घेऊ शकली आहेत. शहरे स्वच्छ झाली तरी त्यातून निर्माण होणाऱ्या कचऱ्यावर प्रकृतीचे हे मोठे आव्हान असते. ज्या भागात तो टाकला जातो आणि जिथे त्यावर प्रकृती होते, त्या भागातून होणारा विरोध पुणे, औरंगाबाद, नाशिकसह अनेक शहरांनी अनुभवला आहे. त्यातून प्रदूषणासह आरोग्यावर विपरित परिणामांपर्यंत नवने प्रश्नही जन्माला आले आहेत. तथापि, २०१४ मध्ये १५-१६ टक्के कचऱ्यावर शास्त्रीय पद्धतीने प्रकृती न्यायची. हे प्रमाण आता ७६ टक्क्यांवर पोचले आहे. आगामी काळात सगळ्याच कचऱ्यावर शास्त्रीय पद्धतीने प्रकृतीचे उद्दिष्ट असल्याचे नागरिकांसमोर हट्टीपसिंह पुरी यांनी सांगितले. ही या अभियानाची यशस्वीत म्हटली पाहिजे. चालू वर्षासाठी 'रिड्यूस, रियूज आणि रिसायकल' म्हणजे कचऱ्याची कमीतकमी निर्मिती करणे, कचऱ्यातील वस्तूंचा पुनर्वापर करणे आणि कचऱ्यातून टिकाऊ वस्तूंची निर्मिती हे अभियानाचे ध्येय असेल.

साऱ्या जगभरच या सूत्राचा अधिकाधिक अंगीकार होतो आहे. वस्तुनिर्मिती कमीसाठी आपल्या उत्पादनातूनही हे काही प्रमाणात राबवत आहेत. कोरोनाच्या महासाथीमध्ये स्वच्छतेचे महत्त्व आणि जीवनशैली म्हणून त्याचा स्वीकार किती महत्त्वाचा आहे, हे अधोरेखित झाले आहे. त्यामुळेच स्वच्छता अभियान सरकारी मोहीम आहे आणि त्याचे दायित्व स्थानिक स्वराज्य संस्थांचेच आहे, या मानसिकतेतून नागरिकांनी बाहेर पडल्याशिवाय त्याचे जीवनशैलीत रुपांतर होणार नाही. भूमिगत पाटणे साफ करणाऱ्यांच्या प्रसनाकडे लक्ष वेधून त्या कामाच्या यांत्रिकीकरणाला सूचना राष्ट्रपती द्रौपदी मूर्मू यांनी सुकृतीत केली.

HEALTH AND SPORTS

DRAVID GIVES T20WC VERDICT ON SHIVAM DUBE AFTER HARDIK'S CONTENDER WINS PLAYER OF THE SERIES AWARD VS AFG

Dubai: One of the crucial questions India needed to answer heading into the T20 World Cup in June was whether they could find a backup for injury-prone Hardik Pandya. India never had the luxury of boasting too many quality fast-bowling all-rounders. The void became greater when the legendary Kapil Dev hung his boots in 1994. Multiple players were tired in that position in the next two decades. Some got success too but no one could do the job for a long time consistently until the emergence of Hardik. The all-rounder, who burst onto the scene in 2016, has been a match-winner in white-ball cricket. However, his struggle with a back injury hurt India in the 2021 T20 World Cup, while his absence due to an ankle twist left the team imbalanced in the 2023 ODI World Cup final. India brought back Shivam Dube in the three-match series against Afghanistan to find an able backup for Hardik. The 30-year-old, who had made his debut in 2019 under similar circumstances, was initially recalled for the home series against Australia in November last year, but he remained the only player not to feature in the five matches. He was later dropped for the tour of South Africa before being called back in India's final assignment before the T20 World Cup in June. Dube earned a call-back to the Indian team after a stellar run for Chennai Super Kings in IPL 2023 and the Mumbai all-rounder continued his sublime form with the bat against Afghanistan, where he took down spinners in a similar fashion en route to his back-to-back match-winning fifties. The right-arm bowler also picked up two wickets in three matches as Dube was named the Player of the Series in India's 3-0 win against Afghanistan.

VIRAT KOHLI DASHES INTO TROPHY CELEBRATIONS WITH 'MICHAEL JACKSON SLIDE', BREAKS INTERNET WITH VIRAL DANCE STEP

NEW DELHI : It's been exactly two months since India lost the World Cup final against Australia, but Rohit Sharma it seems, like many more, is yet to move on from the heart-breaking defeat endured on the night of November 19. As captain, Rohit has since led India to a famous Test win against South Africa in Cape Town and only two days ago, completed a 3-0 sweep against Afghanistan, but the pain of the World Cup final is yet to completely heal. Before leaving for the tour of South Africa, Rohit had already addressed the 'tough time' he went through after the loss. But as Indian cricket moved on... or at least tried to, Rohit appeared to be overcoming it as well. But it was almost as if his wounds reopened when a question related to that evening in Ahmedabad was thrown at him. When asked what he did to get himself back in the right mindset, Rohit stuttered before explaining the importance of the 50-over World Cup and what winning it would have meant to him. "See, I don't want to think about it now. Absolutely (on the visible disappointment on his face). The 50-over World Cup for me is the biggest prize of them all. It's not like I don't consider the T20 World Cup or the World Test Championship important, but we've grown up watching the 50-over World Cup. And when it's in India, it's a big deal. We tried, but unfortunately couldn't do it. The whole team was upset, fans were too. But now the opportunity that we have, we will try to get the most out of it and win the World Cup," Rohit told the official broadcaster after the match.

'LIKE BEFORE AND AFTER CHRIST, YOU CAN DIVIDE HIS CAREER...': ASHWIN BACKS 'YUVRAJ SINGH LITE' DUBE FOR T20WC SQUAD

NEW DELHI : India head Rahul Dravid did not want to give away the 2024 T20 World Cup plans yet. With the Indian Premier League (IPL) up next, starting at the end of March, the selectors will still have plenty of options to judge and select from. But veteran Indian spinner Ravichandran Ashwin has backed Shivam Dube for a role in the World Cup squad after the all-rounder's series-winning performance against Afghanistan last week. Dube, who made his debut for India in 2019, was dropped for the three-match series in South Africa after not making the final XI in any of the five T20Is against Australia in November. However, in India's final T20I series before the World Cup in June, against Afghanistan at home, Dube was called back and tested as a potential backup option for Hardik Pandya. Batting at No. 4 for India against Ibrahim Zadran's men, Dube did precisely what earned him a call-up in the Indian squad after three years. He smashed back-to-back match-winning fifties while also picking two wickets with his right-arm pace-bowling variety as Dube was adjudged as the Player of the Series in India's 3-0 win. Impressed with Dube's performance in the series, Ashwin, speaking on his YouTube channel, reckoned that the Mumbai-based cricketer would be an ideal batter for India to have in West Indies, where the conditions are similar to that of Chepauk, Chennai Super Kings' home ground, the IPL franchise for which the 30-year-old plays for.

AMAZING LUNG EXERCISES TO KEEP RESPIRATORY DISEASES AT BAY

The deadly combination of bitter cold conditions and high pollution levels in many parts of the country is leading to a spike in cases of respiratory illnesses. People who have pre-existing lung diseases like asthma and COPD must take all measures to take care of this crucial organ and avoid cold as well as pollution exposure. Even if pollution levels are moderate or less in your city, with age, lung capacity may decrease, and it's important to incorporate lung-care measures into your routine. External factors like smoking, pollution, and other lung issues can speed up the deterioration of your lung health. Breathing and certain lung exercises can help prevent the worsening of your lung health. EFFECTIVE LUNG EXERCISES: Let's explore some effective exercises shared by Dr Kutty to enhance your lung health and functional capacity.

1. Diaphragmatic Breathing : •To start this breathing technique, sit or lie comfortably •Then, place one hand on the chest area and the other on the abdomen •After this, inhale deeply through the nose, allow the abdomen to expand •Exhale slowly that will let your abdomen to contract •Repeat this process for several breaths, focusing on deep, deliberate breaths.
  2. Pursed-Lip Breathing : •Inhale through your nose for a count of two •Exhale through pursed lips for a count of four •This simple technique aids in regulating your breathing and keeping airways open for an extended period
  3. Deep Breathing with Breath Retention : •Inhale deeply through your nose •After this, make sure to hold the breath for few minutes •Exhale slowly through your mouth •This exercise contributes to improved lung capacity
  4. Alternate Nostril Breathing : •Sit comfortably with a straight spine •Then, with the help of your right thumb close the right nostril •Inhale deeply through your left nostril •Make sure to close the left nostril with the right ring finger, releasing your right nostril. •Exhale through your right nostril •Always inhale through the right nostril, close it, and exhale through the left nostril. •Repeat this cycle several times
- Performing these exercises at least thrice a week for up to twelve weeks, improves lung health and overall health quite significantly.

SUPERFOOD LEMON: KNOW THESE BENEFITS OF NIMBU

Pucker up, folks, because it's time to celebrate the mighty lemon, also known as nimbu in India. Often relegated to squeezing into our chai or lemonade, this little sunshine-hued fruit packs a powerful punch of health benefits that deserves recognition. So, ditch the sugary sodas and dive into the refreshing, revitalising world of nimbu with these 5 amazing benefits Rich in Vitamin C. Lemons are renowned for their exceptional Vitamin C content, a vital nutrient renowned for its immune-boosting properties. A robust immune system is crucial for warding off infections and illnesses. Regularly consuming lemons can fortify your body's defences, providing a shield against various health challenges. Aids in digestion: The natural acidity of lemons plays a pivotal role in supporting digestion by stimulating the production of digestive juices, lemons aid in alleviating common digestive issues such as indigestion and bloating. Starting your day with warm lemon water can kickstart your metabolism, contributing to a more efficient digestive system. Alkalisating properties: Despite their initial acidic taste, lemons exhibit alkalisating properties upon metabolism. Maintaining a balanced pH level in the body is crucial for optimal health. Lemons contribute to neutralising excess acidity, creating an environment that may help prevent various health issues associated with high acidity levels.

WHY THYROID SYMPTOMS WORSEN IN WINTER? KNOW WHAT INCREASES RISK OF THE DISORDER

Winters can throw your thyroid levels out of gear. This happens because the cold temperature may increase metabolism signalling the thyroid gland to produce more of hormones to regulate metabolic activity. People who do not have a pre-existing thyroid issue may experience slightly elevated TSH levels or subclinical hypothyroidism in winter. This can result in symptoms like constipation, depression, slow movements, brain fog, aches and pains, fatigue and feeling too cold. In winter, reduced sunlight and changes in diet can also influence thyroid functions. Winter diseases and depression may cause changes in hormones. Limiting processed food and consuming wholegrains and seasonal vegetables and fruits

can benefit thyroid function and help you feel better. What is hypothyroidism? "Hypothyroidism in simple terms means your thyroid gland isn't making enough thyroid hormones. Think of the thyroid as a car engine - if it doesn't produce sufficient fuel (thyroid hormones), your body's processes slow down. Common symptoms include fatigue, weight gain, feeling cold, and sluggishness. It's like your body's energy thermostat is set too low," says Dr Anu Gaikwad, Consultant Diabetologist & HOD Geriatric Medicine, DPU Super Specialty Hospital, Pimpri, Pune. Why do thyroid hormones increase during the winter season? During winter, thyroid hormone levels can rise due to various factors. "Cold temperatures prompt the body to increase metabolic activity to maintain internal warmth. This heightened metabolic rate can stimulate the thyroid gland to produce more hormones, particularly thyroxine (T4) and triiodothyronine (T3), which regulate metabolism. Reduced sunlight exposure in winter

may also impact the body's circadian rhythm, influencing thyroid function. Seasonal changes in diet, with potential alterations in nutrient intake, can further contribute to thyroid fluctuations. Additionally, winter illnesses and stressors may trigger hormonal adjustments as the body responds to environmental challenges. While these factors collectively influence thyroid hormone levels, individual responses can vary," says Dr Gaikwad. Who is at a risk of being most affected by thyroid? Thyroid disorders can affect anyone, but certain factors may increase the risk. Women are more prone than men, especially as they age. Dr Gaikwad shares more reasons behind thyroid trouble. • Individuals with a family history of thyroid conditions face a higher risk, indicating a genetic component. • Autoimmune diseases like Hashimoto's or Graves' disease can elevate susceptibility. • Iodine deficiency, prevalent in some regions, is a risk factor. • Radiation exposure, certain medications, and neck or thyroid

surgeries may also contribute. Pregnancy and postpartum periods increase the likelihood, as do stress and other health conditions. • Regular check-ups are advisable especially for those with risk factors, to monitor thyroid health. Side effects of hypothyroidism Having hypothyroidism can potentially make you more prone to other health issues or side effects. If not properly managed, it may lead to complications such as heart problems, high cholesterol, and weight gain. "Hypothyroidism can also affect fertility and increase the risk of pregnancy complications. Additionally, it may contribute to conditions like depression and cognitive issues. Regular monitoring and appropriate treatment, usually involving thyroid hormone replacement medication, are crucial to manage hypothyroidism effectively and reduce the risk of associated health concerns. If you suspect thyroid issues or experience symptoms, consulting a healthcare professional is important for accurate diagnosis and tailored treatment," adds Dr Gaikwad.

'ही' फळे रिकाम्या पोटी खारू नयेत, अन्यथा आरोग्यावर होतील दुष्परिणाम

खराब जीवनशैलीमुळे तंदुरुस्त राहणे देखील कठीण झाले आहे. निरोगी आरोग्यासाठी आपल्या खाण्या-पिण्याची योग्य वेळ असणं देखील महत्त्वाचे आहे. आपल्या आहारात प्रत्येक गोष्ट खाण्यासाठी एक वेळ दिली आहे. त्यानुसार फळ खाण्याबद्दलही आहारात काही नियम देण्यात आले आहेत. जसे की अनेकांना ही गोष्ट टाऊक नसेल की कॅफिनयुक्त पदार्थांचे रिकाम्या पोटी सेवन करणं आरोग्यासाठी धोकादायक ठरू शकते. या कॅफिनयुक्त पदार्थांमध्ये काही फळांचा देखील समावेश आहे. पण तुम्हाला हे ऐकून आश्चर्य वाटेल की, काही फळांचे रिकाम्या पोटी सेवन केल्यामुळे आरोग्याविषयक समस्या देखील उद्भवू शकतात.

फळे आरोग्यासाठी चांगली मानली जातात. मात्र या फळांचे उत्तम आणि योग्य पद्धतीने सेवन करणे देखील तितकेच महत्त्वाचे आहे. फळे खाण्याची योग्य वेळ कधी आहे आणि त्याचे शरीरावर काय परिणाम होतात याची माहिती प्रत्येकाला असणं गरजेचे आहे. दरम्यान 2019 मध्ये बिहारमधील 125 मुलं तापामुळे मृत्यूमुखी पडली अशी बातमी समोर आली होती. सुरुवातीला ताप

कशामुळे येतो, नेमकं या मुलांच्या खाण्यात काय आलं हे स्पष्ट होऊ नव्हते. पण अंकेतु इन्सेफलाइटिस सिंड्रोम या प्रकारच्या तापाने मृत्यू झाल्याचे उघड झाले. या मुलांनी लिची फळे खाल्ल्याने हा प्रकार घडला अशाही बातम्या प्रसिद्ध झाल्या. कारण लिची हे फळ कच्चं किंवा उपाशीपोटी खाल्ल्याने धोका निर्माण होऊ शकतो.

रिकाम्या पोटी का खारू नयेत फळे : फळे खाण्याचे अनेक फायदे आहेत, परंतु जेव्हा तुम्ही ते चुकीच्या वेळी खातात तेव्हा ते तुमचे नुकसान करू शकतात. विशेषतः जेव्हा तुम्ही ते रिकाम्या पोटी खातात. कारण रिकाम्या पोटी कोणत्याही फळांचे सेवन केले तर ते

आरोग्यासाठी हानिकारक ठरू शकते. रिकाम्या पोटी अँसिडयुक्त फळांचे कधीही सेवन करू नका. तसेच फळे गोड असतात आणि सकाळी खाल्ल्याने रक्तातील साखरेची पातळी वाढते. त्यामुळे मधुमेहाची पातळीही वाढू शकते.

रिकाम्या पोटी कोणती फळे खारू नयेत? केळी : केळी जर रिकाम्या पोटी खाल्ल्यात पोर्टीशियमचे प्रमाण वाढून तुमच्या पचनसंस्थेवर ताण येऊ शकतो. यामुळे, पोटाला सकाळपासून सूज येऊ शकते त्यामुळे तुम्ही दिवसभर अस्वस्थ राहू शकता. याशिवाय तुम्हाला बद्धकोष्ठता त्रास होऊ शकतो.

संत्रा आणि मोसंबी : संत्रा आणि मोसंबी यासारख्या लिंबूवर्गीय फळांचे सेवन केल्याने तुम्ही आजारी पडू शकता. दोन्ही फळांचे सेवन केल्याने तुमचे पचनक्रिया विघडू शकते. याशिवाय ते आम्लयुक्त पीएच वाढवते आणि सकाळपासून गॅस होऊ शकते. किंबी : किंबीचे सेवन आपल्या पोटासाठी

रामायणातील 'रामा'ने खऱ्या आयुष्यात भोगला १४ वर्षाचा वनवास; कामासाठी जोडावे लागले होते हात

मराठोळी सध्या सगळ्या देशभरात प्रभू रामचंद्राच्या प्राणप्रतिष्ठा सोहळ्याची तयारी सुरु आहे. २२ तारखेला आयोज्येमध्ये राम मंदिरात श्रीरामांच्या मुर्तीची प्राणप्रतिष्ठा केली जाणार आहे. त्यामुळे या ऐतिहासिक सोहळ्याचा साक्षीदार होण्यासाठी देशभरातील अनेक

मान्यवर व्यक्ती आयोज्येमध्ये पोहोचले आहेत. यात १९८७ साली प्रसारित झालेल्या रामायण या गाजलेल्या मालिकेतील कलाकारही पोहोचले आहेत. इतकंच नाही तर हे कलाकार सातत्याने चर्चेत येत आहेत. यामध्येच रामायण मालिकेत प्रभू रामचंद्राची भूमिका साकारणारे अभिनेता अरुण गोवील यांची एक जुनी मुलाखत चर्चेत आली आहे. या मुलाखतीमध्ये त्यांनी कलाकारांच्या प्रेक्षक आजही देवासमान मानतात. परंतु, या मालिकेमुळे या कलाकारांमंडळींना जितकी लोकप्रियता मिळवली. तितकाच त्यांचा तोटाही झाला.

'हृदय मै श्रीराम है' पंतप्रधान मोदींनी शेअर केलं आर्या आंबेकरचं गाणं, मावूक होत म्हणाली...

मराठोळी सध्या देशभरातील वातावरण श्रीराममय झालं आहे. २२ जानेवारी रोजी अयोध्या नगरी रामाच्या गजराचे दुसुदुमण आहे. अनेक वर्षांच्या प्रतिक्षेनंतर अखेर अयोध्येत रामललाची मूर्ती प्रस्थापित होणार आहे. पंतप्रधान नरेंद्र मोदींच्या हस्ते राम मंदिराचे उद्घाटन होणार आहे. प्रत्येक जण आपापल्या परीने यामध्ये खरीचा वाटा देत आहे. संगीतकार सलील कुलकर्णी यांनी श्रीरामावर एक सुंदर गाणं रचलं आहे. दिग्गज गायक सुरेश वाडकर आणि गायिका आर्या आंबेकर यांच्या आवाजात गाणं रिकॉर्ड करण्यात आलं आहे. 'हृदय मै श्रीराम है' असे गाण्याचे बोल आहेत. श्रीत्यांनी तर गाण्याला दाद दिलीच आहे विशेष म्हणजे थेट पंतप्रधान नरेंद्र मोदींनीही हे गाणं त्यांच्या सोशल मीडिया अकाउंटवरून शेअर केलं आहे. यामुळे आर्या आंबेकर गणनात मानवनासा झालाय.

'अयोध्येतील श्री राम मंदिराचा प्रश्न मार्गी लावण्यासाठी राजीव गांधींनी प्रयत्न केले

■नागपूर। प्रतिनिधी, अयोध्येतील राम मंदिरावरून कॅम्पेसवर केली जात असलेली टीका चुकीची आहे. पंतप्रधान राजीव गांधी यांनीच अयोध्येतील श्रीराम मंदिराचे दरवाजे उघडून श्रीराम दर्शनाची व्यवस्था केली व शिलान्यासही त्यांच्याच काळात झाला. राम मंदिराचा प्रश्न मार्गी लावण्यासाठीही राजीव गांधी यांनी प्रयत्न केले पण राजीव गांधींच्या प्रस्तावाला भाजपने त्यावेळी विरोध केला होता, मग आता मंदिर कुठे बांधूत आहेत, असा सवाल महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटीचे अध्यक्ष नाना पटोले यांनी केला. नागपूर येथे प्रसारमाध्यमांशी बोलताना पटोले म्हणाले की, महाराष्ट्र हे छत्रपती शिवाजी महाराज, शाहू महाराज, महात्मा फुले व डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या विचारांचे

राज्य आहे. जेव्हा जेव्हा लोकशाही, संविधान संपवण्याचा प्रयत्न झाला तेव्हा या महाराष्ट्राचे लोकशाही आणि संविधान मानणाऱ्यांना ताकद दिली. जातीचा व धर्माचा नावाने राजकारण करणारा भाजप संविधान व्यवस्था संपवू पाहत असताना महाराष्ट्रातील जनतेने आज पुन्हा छत्रपती शिवाजी महाराज, शाहू, फुले व आंबेडकरांच्या विचारांना ताकद देण्याचा संकल्प केलेला

आहे. महाराष्ट्रात भारतीय जनता पक्षाचा मोठा पराभव स्पष्ट दिसत आहे. म्हणूनच पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांना वारंवार महाराष्ट्रात प्रचाराला यावे लागत आहे. सोलापुरातील विडी घरकुल योजना ही डॉ. मनमोहनसिंग यांच्या नेतृत्वाखालील युपीए सरकारची आहे, या योजनेच्या चाव्या द्यायला पंतप्रधान नरेंद्र मोदी आले आहेत. चाव्या देणे एवढीच मोदी रंटी आहे.

युपीए सरकारच्या काळातील ही योजना पूर्ण करण्यास मोदी सरकारला १० वर्षे लागली. विडी घरकुलबंदूल मोदींची रंटी म्हणजे ह्याखंड बोल पण रेटून बोलत अशी आहे. नरेंद्र मोदी हे देशाचे पंतप्रधान आहेत, त्यांनी असे खोटे बोलू नये. परवाच मुंबईतील सागरी सेतूच्या उद्घाटनाला पंतप्रधान मोदी आले होते. नरेंद्र मोदी हे पंतप्रधान कमी व प्रचारप्रमुख जास्त वाटतात, असा टोलाही पटोले यांनी लगावला.

राहुल गांधी यांना अटक करू, असे आसामचे मुख्यमंत्री म्हणत आहेत, त्यावर प्रतिक्रिया देताना नाना पटोले म्हणाले, ते हुकूमशाहीवृत्तीचे लोक आहेत ते असेच बोलणार. राहुल गांधींना भाजप धाबर्त त्यातूनच कारवाईची धमकी दिली आहे.

बाशी बेहनवाल टोळीवर मोक्का

■नाशिक। प्रतिनिधी, लुटमार, प्राणघातक हल्ला असे आरोप असणाऱ्या बाशी उर्फ शिवम बेहनवाल टोळीवर शहर पोलीसांनी केलेल्या मोक्का कारवाईस अप्पर पोलीस महासंचालकांनी शिककांमोर्तब केले आहे. या टोळीविरुद्ध मोक्का न्यायालयात दोषारोपण सादर करण्याचे आदेश अप्पर महासंचालकांनी दिले आहेत. बाशी उर्फ शिवम उर्फ शुभम बेहनवाल (२३, रा.फर्नांडिसवाडी, जयभवानी रोड), नेन्पा उर्फ रोशन पवार (रा.निलगिरीबाग, औरंगाबाद रोड), अमन वर्मा (रा.वेद मातरम अपार्टमेंट, ऑटोमळ), भैरू उर्फ सत्यम देनवाल (रा.एकलहाराड, ननुमानगर), रोहन राठोड उर्फ पिषू खोंडे, सुधांशु उर्फ सोनु वेद (रा. दोषे फर्नांडिसवाडी, नाशिकरोड), मोहिज रोख (रा. विठ्ठल मंदिराजवळ, विहितगाव), विडी उर्फ गौरव मुकणे (रा. देवळी कॅम्प), चिक्पा उर्फ मितेश परदेशी (रा.देवळी कॅम्प), शाहिद सय्यद (रा. पाटील गॅरजमागे, देवळी गाव) आणि भावेश उर्फ गौरव आनंद (रा. देवळी गाव) अशी मोक्कांन्ये कारवाई करण्यात

आलेल्या बाशी बेहनवाल टोळीतील सदस्यांची नावे आहेत.

बाशी बेहनवाल टोळीची नाशिकरोड, जेलरोड, जयभवानीरोड आणि देवळी गाव परिसरात मोठी दहशत आहे. खून, खूनचा प्रयत्न, लुट असे गुन्हे करून या टोळीने परिसरात मोठी दहशत माजवली. २४ जुलै रोजी एकास जीवे मारण्याची धमकी देत या टोळीने लुटमार केली होती. या घटनेत खिशातील रोकड बळजबरीने काढून घेत या टोळीने सदर व्यक्तीच्या डोक्यात धारदार शस्त्राने हल्ला करून जीवे मारण्याचा प्रयत्न केला होता. तसेच परिसरातील वहाणांची तोडफोड केली होती. याप्रकरणी उपनगर पोलीस ठाण्यात जवरी लुटीसह प्राणघातक हल्ला व विविध कलमान्ये गुन्हा दाखल करण्यात आला होता. पोलीसांनी या टोळीतील सदस्यांना अटक केल्यावर पोलीस आयुक्त संदीप कर्णिक यांनी या घटनेची गंभीर दखल घेतली.

शिंवशाही बसच्या धडकेत ज्येष्ठ महिलेचा मृत्यू

■पुणे। प्रतिनिधी, शिवशाही बसच्या धडकेत पादचारी ज्येष्ठ महिलेचा मृत्यू झाल्याची घटना स्वाराट परिसरातील देशभक्त जेथे चौकात घडली. याप्रकरणी बसचालकावरुद्ध स्वाराट पोलीसांनी गुन्हा दाखल केला. कस्तुरीबाई रतनलाल राठोड (वय ७५) असे मृत्युमुखी पडलेल्या महिलेचे नाव आहे. याप्रकरणी शिवशाही बसचालक करण प्रकाश बहादुर (वय ३२, रा. गार्निश बिल्डींग, आंबेगाव पठार, धनकवडी) याच्यावरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. याबाबत राठोड यांनी नात सोनाली रवींद्र पुजारी (वय ३३, रा. अप्पर इंद्रागण, बिबवेवाडी) यांनी स्वाराट पोलीस ठाण्यात फिर्याद दिली आहे.

राठोड स्वाराट येथील देशभक्त केशवराव जेथे चौकातून निघाल्या होत्या. त्यावेळी रस्ता ओलांडणाऱ्या राठोड यांनी शिवशाही बसने धडक दिली. अपघातात गंभीर जखमी झालेल्या राठोड यांचा उपचारापूर्वीच मृत्यू झाला होता. पोलीस उपनिरीक्षक जगताप तपास करत आहेत.

■पुणे। प्रतिनिधी, गेल्या काही दिवसांत किमान तापमानात घट झाल्याने पुणे आणि परिसरात गारवा वाढला आहे. गुलाबी थंडीमुळे वातावरण

पुण्याच्या खराब हवेचा केंद्रीय मंत्र्यांना फटका

केंद्रीय मंत्र्यांना बसला आहे. हे मंत्री पुण्यात आल्यानंतर आजारी पडले असून त्याला प्रशासनाकडूनही दुजोरा देण्यात आला आहे. केंद्रीय पर्यावरण, वने आणि हवामान बदल राज्यमंत्री अश्विनीकुमार चौबे हे बुधवारपासून पुणे दैन्यावर आले आहेत. बुधवारी त्यांनी शहरातील धनकवडी परिसरात भारत संकल्प यात्रा अंतर्गत कार्यक्रमात भाग घेतला होता. तसेच

गुरुवारी भारत संकल्प यात्रा अंतर्गत वडगाव शेरी भागातील कार्यक्रमात ते सहभागी झाले होते. शुक्रवारी सकाळी सिंहगड रस्त्यावरील पु. ल. देशपांडे उद्यान येथे महापालिकेच्या समाजविकास विभागामार्फत आयोजित खाद्यमोहोत्सवाचे उद्घाटन त्यांच्या हस्ते करण्यात येणार होते. पुणे : गेल्या काही दिवसांत किमान तापमानात घट झाल्याने पुणे आणि परिसरात गारवा वाढला

आहे. गुलाबी थंडीमुळे वातावरण आल्हाददायक झाले असले, तरी हवेमध्ये प्रदूषणकारी धूलिकाणांचे प्रमाण वाढल्याने हवेची गुणवत्ता खालावल्याचे दिसून येत आहे. त्याचा फटका पुणे दैन्यावर आलेल्या चकक केंद्रीय मंत्र्यांना बसला आहे. हे मंत्री पुण्यात आल्यानंतर आजारी पडले असून त्याला प्रशासनाकडूनही दुजोरा देण्यात आला आहे. केंद्रीय पर्यावरण, वने

आणि हवामान बदल राज्यमंत्री अश्विनीकुमार चौबे हे बुधवारपासून पुणे दैन्यावर आले आहेत. बुधवारी त्यांनी शहरातील धनकवडी परिसरात भारत संकल्प यात्रा अंतर्गत कार्यक्रमात भाग घेतला होता. तसेच गुरुवारी भारत संकल्प यात्रा अंतर्गत वडगाव शेरी भागातील कार्यक्रमात ते सहभागी झाले होते. शुक्रवारी सकाळी सिंहगड रस्त्यावरील पु. ल. देशपांडे उद्यान येथे महापालिकेच्या

समाजविकास विभागामार्फत आयोजित खाद्यमोहोत्सवाचे उद्घाटन त्यांच्या हस्ते करण्यात येणार होते. भामट्यांच्या बोलण्यावर विश्वास ठेवून तक्रारदार महिलेने जवळील दोन लाख 66 हजारला सोनाचा कुण्ड पुढे घेऊन गुंडाळला. हा ऐवज कुणी चोरू नये म्हणून भामट्यांनी स्वतःजवळ घेतला. आपणास रमाचे दर्शन होत आहे या आनंदात महिला होती.

नवऱ्याचा पाटिंबा, कुटुंबाची साथ; 'एमपीएससी' त मुलींमध्ये पूजा वंजारी राज्यात अव्वल

पार्श्वभूमी असलेल्या पूजाला आपण अधिकारी होऊ शकतो असा विश्वास आयोपासूनच होता. तो खऱ्या अर्थाने एमपीएससी उत्तीर्ण करत तिने सत्यात उतरविला आहे. आठव्या वेळी ती यश संपादन करू शकली. पुढे ती म्हणाली, एमपीएससीमध्ये यशोपेक्षा अपयश जास्त बंधावं लागतं हे तितकंच खरं आहे. ते माझ्या बाबतीत खरंही ठरलं. कोविड काळात स्पर्धा परीक्षा पुढे ढकलल्या गेल्या. यामुळे अनेक अडचणींचा सामना करावा लागला. या यशात कुटुंबाचा मोठा वाटा आहे. माझे लग्न झालं आहे. लग्नानंतर अनेक गोष्टी बदलतात. अनेक मुली लग्नानंतर शिक्षणाबाबतची स्वयं तिथेच सोडून देतात. माझ्या बाबतीत मात्र पतीचे खूप सहकार्य मला मिळाले. माझे पती खंबीरपणे पाठीशी उभे राहिले. घरात एक वेळ स्वयंपाक करू नकोस पण अभ्यास कर, असं पती नेहमी म्हणायचे असं पूजा म्हणाली.

विद्येच्या माहेरघरात अघोरी प्रकार; मुलाला मानसिक आजाराने मुक्त करतो असे सांगत लुटले

■पुणे। प्रतिनिधी, विद्येच्या माहेरघरात धक्कादायक अघोरी प्रकार पुन्हा घडला आहे. मुलाचा मानसिक आजाराने मुक्त करण्यासाठी फियादीकडून वेळो वेळी तब्बल ३५ लाख रुपये लुटले आहेत. हा सगळ्या प्रकार २०१६ पासून ते आतपर्यंत घडत आला आहे. मात्र मुलावर करण्यात आलेल्या अघोरी कृत्याचा काही परिणाम पडला नाही

म्हणून पुन्हा ५० लाख रुपयेचा खर्च आणि एक नरबळी द्यावी लागेल, असे सांगितले या जाचाला कंटाळून फियादी यांनी चंदननगर पोलीस ठाण्यात तक्रार दिली. चंदननगर पोलीसांनी फियादीने दिलेल्या तक्रारीनुसार पोलीसांनी चारुदाता संजय मारणे (वय ३१ रा. बिपाणी वस्ती आंबेगाव पुणे) पुनम घनश्याम कोहारे (वय ३८) नीलम राहुल जाधव (वय ३५) देविका

अमित जुन्नलकर (वय ३० रा. उत्सव वेलिंग पुणे), संतोष मारुती येणपुरे (वय ४५) असं सगळ्या आरोपींची नावे आहेत. या घटनेबाबत अधिक माहिती अशी आहे की, फियादी यांचा मुलगा वेदांत रविंद्र गायकवाड हा जन्मापासून मानसिकरित्या दुर्बल आणि आजारी आहे. तसेच घरात ही इतर आडी अडचणी पण खूप आहेत. ही गोष्ट आरोपी यांना

समजल्यावर त्यांनी फियादींचा विश्वास संपादन करून अघोरी विद्या व जादूटोणा प्रयोग करून मुलाला आज मुक्त करू असे खोटे आश्वासन देऊन फियादी यांच्याकडून वारंवार पैसे घेत तब्बल ३५ लाख रुपये घेतले. तसेच अजून ५० लाख आणि एक नरबळी द्यावा लागेल नाही तर मुलाचा आणि पतीचा मृत्यू होईल, असे खोटे सांगितले.

रेल्वेने प्रवास करताना सतर्क राहा, चोरीच्या घटनांमध्ये दुपटीने वाढ

■नागपूर। प्रतिनिधी, रेल्वे प्रवासादरम्यान प्रवासी आणि त्यांच्या वस्तू सुरक्षित नसल्याचे रेल्वे होणाऱ्या चोरीच्या घटनांच्या आंकड्यांवरून दिसून येते. तीन वर्षांत धावत्या रेल्वेत चोरीच्या घटनांमध्ये तब्बल दुपटीने वाढ झाली आहे. रेल्वेने प्रवास करणाऱ्यांची संख्या वाढत आहे. त्या तुलनेत रेल्वेगाड्यांची आणि रेल्वे सुरक्षा दलातील जवानांची संख्या वाढताना दिसत नाही. त्याचा परिणाम रेल्वेच्या आरक्षित डब्यात प्रवाशांच्या वस्तू चोरी होण्याचे प्रमाण वर्षागणिक वाढत आहे. २०२१ मध्ये ६८२ चोरीच्या घटना घडल्या होत्या. पुढल्या वर्षी ११६० घटना घडल्या

आणि ३१ ऑक्टोबर २०२३ पर्यंत १३२४ चोरीच्या घटनांची नोंद करण्यात आली आहे. असा तपशील माहिती अधिकारारत अभय कोलारकर यांना प्राप्त झाला आहे. नागपूरमार्गे धावणारी पुणे ते हटिया एक्सप्रेसमध्ये अलीकडे तृतीयपंथीयांनी रात्री प्रवाशांना लुटण्याची घटना घडली. त्याबाबत भारतीय यात्री केंद्रने रेल्वे मंत्रालयाला पत्र लिहून प्रवाशांच्या वाटूलागले बाबत हप्त उपस्थित केला होता. याबाबत या केंद्राचे अध्यक्ष बसंतकुमार शुक्ला म्हणाले. रेल्वेत तिकीट तपासणीची पदे रिक्त आहेत. रेल्वे सुचना दलाचे नागपूर विभागातील दोन हजार पदे रिक्त आहेत. रेल्वेगाडी २१ ते २५ डब्यांची असते. साधारणतः एका टोटीईत तीन-चार डब्यांमध्ये तिकीट तपासणी करीत असतात.

महालक्ष्मी रेसकोर्सवर कोणतेही बांधकाम नाही, महापालिका आयुक्त इक्बाल सिंह चहल यांची सदस्यांना ग्वाही

■मुंबई। प्रतिनिधी, महालक्ष्मी रेसकोर्सवर कोणतेही बांधकाम करण्यात येणार नाही, याटिकाणी उद्यान आणि हिरवळ तशीच राहील, अशी ग्वाही पालिका आयुक्त इक्बाल सिंह चहल यांनी दिली आहे. रेसकोर्स व्यवस्थापनाच्या खुल्या आमसभेत त्यांनी सदस्यांच्या उपस्थितीत ही ग्वाही दिली. तसेच या प्रस्तावात कोणत्याही बांधकाम व्यावसायिकाचा काहीही संबंध नाही, असेही त्यांनी म्हटले आहे. महालक्ष्मी येथील रेसकोर्सचा बहुचर्चित पुनर्विकास प्रस्तावाबाबत रेसकोर्सच्या व्यवस्थापनाला गुरुवारी झालेल्या खुल्या सभेत स्वतः पालिका आयुक्तांनी माहिती

पडलेल्या या बैठकीला पालिकेच्या संबंधित विभागाचे अधिकारी, तसेच रॉयल वेस्टन इंडिया टर्फ क्लब (आरडब्ल्यू आयटीसी) म्हणजेच रेसकोर्स व्यवस्थापनाचे पदाधिकारी आणि सदस्य उपस्थित होते. सदस्यांनी यावेळी मोठ्या प्रमाणावर प्रश्नांचा भडोमार केला. या सर्व प्रश्नांची आयुक्तांनी उत्तरे दिली. दरम्यान, रेसकोर्सचा भाडेकार करण्यासाठी या प्रस्तावाला समर्थन करणाऱ्या अट का घातली जात आहे, असा सवाल काही सदस्यांनी उपस्थित केला होता. तर शीम पार्क उभारताना हिरवळ कशी टिकवणार असेही प्रश्न उपस्थित करण्यात आले होते.

मागावरील उद्यानाला भूमिगत मागांने जोडले जाणार आहे. पालिका आयुक्त चहल यांनी गुरुवारी सापेक्ष संधि करण्येकडे व त्यानंतर सदस्यांच्या सर्व प्रश्नांची उत्तरे दिली. सध्याकाळी सात वाजल्यापासून ते रात्री साडेआठ वाजेपर्यंत ही बैठक सुरू होती. महालक्ष्मी रेसकोर्स येथे पार

कृषी विज्ञान केंद्राच्या प्रात्यक्षिक प्रक्षेत्रावर कृषिक प्रदर्शन सुरू; मुका घेणारा बैल बनतोय चर्चेचा विषय

■बारामती। प्रतिनिधी, येथील शारदानगर येथे सध्या एग्रीकल्चरल डेव्हलपमेंट ट्रस्ट संचालित कृषी विज्ञान केंद्राच्या प्रात्यक्षिक प्रक्षेत्रावर कृषिक प्रदर्शन सुरू आहे. भारतातील हे सर्वात मोठे शेतकी प्रात्यक्षिक असणारे प्रदर्शन म्हणून पहिले जात आहे. यावर्षी या प्रदर्शनात पशुपक्षांचे देखील प्रदर्शन आयोजित करण्यात आले आहे.

यामध्ये दौंड तालुक्यातील नंदोदेवी येथील संतोष बापूराव कोकणे यांची सोन्या आणि मोन्या हे काजळी खिल्लार बैल सर्वांचेच लक्ष वेधून घेत आहे. त्याला कारणही तसेच आहे हे बैल मालकाच्या सूचनेप्रमाणे चक्क मुका देतो.

कोकणे यांनी सोन्या आणि मोन्या या जातीवत बैलांची माणसाप्रमाणे निगा राखली आहे. नुकत्याच चालू बोलू लागलेल्या लहान बाळाला आपण जशा सूचना देतो आणि ते बाळजसे त्याचे पालन करते, अगदी त्याप्रमाणे हे बैल पाटावर उभा रहा घट्टेलं की पाटावर उभा राहतो. मुका घे म्हटले येतात. माणसाप्रमाणे

बसून असायचं. पुढे त्याची उंची वाढल्यानंतर त्याच्यासाठी गोठा तयार करण्यात आला. परंतु या दरम्यानचा काळात तो लहान मुलांशी एवढा मिसळून गेला की, त्याचे हे वागणं बघून तो पणो देतोय, असे सगळ्यांना वाटू लागलं आणि सांख्यिक त्याची सगळ्यांना सवय झाली. पूर्वी पणो दे पणो दे पारूला हे गाणं चर्चेत होतं आणि आता हे बैल सध्या चांगलेच चर्चेत आले आहे. खरंतर मुका देणारा बैल म्हटल्यानंतर सगळीकडे चर्चा अशी होती की उपहासात्मक बोलले जात आहे. कारण कधी कधी नवऱ्याला देखील बैल म्हटले जाते, परंतु तसे नसून हा प्रत्यक्षतात बैल आहे आणि तो मुका देतो.

डॉ.बिबलीत फडके रोडची पाणी मारुन सफाई; राम मंदिराच्या प्राणप्रतिष्ठेनिमित्त विविध कार्यक्रमांचे आयोजन

■डॉ.बिबली। प्रतिनिधी, डॉ.बिबलीतील फडके रोडवर अयोध्येतील राम मंदिराच्या प्राणप्रतिष्ठेनिमित्त विविध कार्यक्रमांचे आयोजन केले आहे. यानिमित्ताने फडके रोडची शुक्रवारी सकाळी टॅंकरद्वारे पाणी मारुन सफाई करण्यात आली. तसेच या रस्त्यावरील फेरीवाल्यांचे पक्क्या बांधकामाचे मंच जेसीबीच्या साह्याने तोडून

टाकण्यात आले. फडके रोडवर सकाळीच टॅंकर मधून पाणी मारुन स्वच्छता केली जात असताना नागरिक, व्यापारी आश्चर्यचकित होऊन पाहत होते. शहराच्या अनेक भागात नागरिकांना पिण्यास पाणी नाही, मात्र फडके रोडवर पाण्याची उधळपट्टी चालल्याने नागरिकांमध्ये नाराजी व्यक्त केली जात होती. अयोध्येतील राम मंदिराचा प्राणप्रतिष्ठा सोहळा दूरदृश्य प्रणालीद्वारे फडके रोडवरील आप्पा दातार चौकात नागरिकांना दाखवण्यात येणार आहे. यानिमित्ताने या रस्त्यावर स्वच्छता असावी या

कल्याणमध्ये श्रीराम दर्शनाचे निमित्त करून महिलेची अडीच लाखाची फसवणूक

■डॉ.बिबली। प्रतिनिधी, आम्ही तुम्हाला श्रीरामाचे दर्शन घडवून आणतो, असे एका जेष्ठ नागरिक महिलेला सांगून तीन भामट्यांनी ज्येष्ठ बुधवारी फसवणूक केली आहे. कल्याण पश्चिम येथील खडकपाडा भागातील लोड्स डेंटल केअर सेंटर येथेही फसवणुकीची घटना घडली आहे. तक्रारदार महिला बुधवारी दुपारी खडकपाडा भागातून पायी चालल्या होत्या. यावेळी त्यांना तीन

भामट्यांनी अडवले. आम्ही राम भक्त आहोत. आम्ही तुम्हाला प्रभू रामचंद्रांचे दर्शन घडवून आणतो. यासाठी तुम्ही तुमच्या हातातील सोन्याच्या बागड्या, इतर सोन्याचा ऐवज पिशवीत गुंडाळून ठेवा, असे भामट्यांनी महिलेला सांगितले. भामट्यांच्या बोलण्यावर विश्वास ठेवून तक्रारदार महिलेने जवळील दोन लाख 66 हजारला सोन्याचा ऐवज पिशवीत गुंडाळला. हा ऐवज कुणी चोरू नये म्हणून भामट्यांनी स्वतःजवळ घेतला. आपणास रमाचे दर्शन होत आहे या आनंदात महिला होती. तेव्हाच तिन्ही भामट्यांनी महिलेला एकाएकी सोडून तिथून पळ काढला.

देशभरातील पन्नास टक्क्यांहून अधिक प्राथमिक शिक्षकांकडे किमान पात्रतेचा अभाव

■मुंबई। प्रतिनिधी, देशभरातील प्राथमिक शिक्षकांपैकी पन्नास टक्क्यांहून अधिक शिक्षक हे शिक्षणशास्त्र पदविका, पदवी असे किमान पात्रता निकष पूर्ण करणारे नाहीत, तर बहुसंख्य शाळांमध्ये गणित, विज्ञान आणि इंग्रजी अध्यापनासाठी त्या विषयांतील पदवीधर शिक्षक नसल्याचे टाटा इन्स्टिट्यूट ऑफ सोशल सायन्सेसने केलेल्या अभ्यासातून उघड झाले आहे.

असुरच्या अहवालातून नुकतेच विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक अधोगतीचे दाखले मिळाल्यानंतर आता देशभरातील शाळांमधील शिक्षकांची स्थितीही फारशी बरी

संख्या तुलनेने अधिक आहे. पदवीचे शिक्षण ज्या विषयात घेतले आहे त्याचा विषयच अन्वयान करणाऱ्यांची संख्या ६८ ते ७० टक्के शिक्षकांना मिळाली असली तरी गणित, विज्ञान, इंग्रजी विषय शिकवणाऱ्यासाठी शिक्षकांची कमतरता आहे. त्यामुळे शिक्षण गणित विज्ञान किंवा इंग्रजी विषय शिकवण्यासाठी पदवीचे शिक्षण या विषयातील नसलेल्या शिक्षकांची नियुक्ती करण्यात आली आहे. हे विषय शिकवणाऱ्या शिक्षकांपैकी ३५ ते ४० टक्के शिक्षकांची पदवी गणित, विज्ञान किंवा इंग्रजी विषयातील नाही.